

Przybytek na puszczy

Arcydzieło Bożej architektury

Bacz, abyś uczynił to według wzoru, który ci ukazano na górze – 2 Moj. 25:40.

Przybytek Izraela na puszczy skonstruowany został przez Besalela i Oholiaba pod nadzorem Mojżesza. Projektantem tej budowli był jednak sam Pan Bóg. To On ukazał Mojżeszowi na górze Synaj wzór, w oparciu o który pracowali budowniczy. Przybytek w swym materialnym kształcie przetrwał niewiele ponad 400 lat, a jego piękno w całej okazałości mogli podziwiać jedynie wybrani kapłani. Dla potomnych z owego wzoru ukazanego na górze przechowały się tylko dwa jego opisy (2 Mojż. 25- 30 oraz 36-40), które świadczą o tym, że arcydzieło Bożej architektury przeznaczone było do podziwiania bardziej duchem niż zmysłami. Tak jak muzyk patrząc w partyturę potrafi wyobrazić sobie piękno zapisanego w niej skomplikowanego utworu, tak jak architekt patrząc na zapisany w liczbach projekt budynku umie wyobrazić sobie harmonię jego kształtów, tak i my spoglądamy w Biblię, by podziwiać piękno i harmonię Bożego arcydzieła.

Przybytek miał niewątpliwie znaczenie alegoryczne. Ukazywał on symboliczne znaczenie drogi, która miała być w przyszłości otwarta przez rzeczywistość ciała Chrystusowego (Kol. 2:17; Hebr. 10:20). Wiodła ona z obozu ogólnej świętości dzieci Bożych przez dziedziniec usprawiedliwienia, przyjaźni z Bogiem, do Miejsca Świętego – miejsca służby powołanego i wybranego kapłaństwa, aż po utracony raj nieskazitelnego życia za drugą zasłoną. Znaczenie tej alegorii pięknie opisane zostało przez C.T. Russella w broszurze „Cienie Przybytku lepszyc ofiar”.

Oprócz ukazywania owej ogólnej proroczej alegorii, Przybytek swymi szczegółami konstrukcji oddziałuje na symboliczną wyobraźnię poprzez zapisane (1) kształty, (2) materiały, (3) kolory, (4) kierunki geograficzne oraz, co najważniejsze, (5) liczby. Owa symbolika ma znaczenie „cienia”, który nie tyle wskazuje na zarysy przyszłości, tak jak to ma miejsce w przypadku proroczej alegorii, co ukazuje duchową rzeczywistość, istniejącą równolegle z jej materialnym wyobrażeniem zawartym w opisie konstrukcji Przybytku. Tak jak na przykład symbol chrztu w wodzie ukazuje duchową rzeczywistość poświęcenia, jak chleb i wino w czasie Pamiątki ukazują duchową rzeczywistość codziennego przyswajania sobie zasług Jezusa, tak Przybytek w swej ogólnej symbolice ukazuje duchową rzeczywistość kontaktu człowieka z Bogiem – sposobu komunikowania się Boga z człowiekiem oraz sposobu zbliżenia się grzeszni-

ka do Boga. Ta rzeczywistość duchowa przemawiała zarówno do Izraelitów, którzy w literalny sposób korzystali z usług Przybytku, jak i do każdego innego człowieka, który pragnąłby w dowolnym czasie i miejscu zbliżyć się do Boga, posługując się przy tym Pismem Świętym, a w nim między innymi dwoma opisami Przybytku.

Kształty

Zdecydowana większość elementów Przybytku skonstruowana jest na bazie prostokąta. Rozpoczyna się to od czterech części obozu i czworokątnego dziedzińca, poprzez kształt samego Przybytku, ołtarzy, stołu, arki, aż po zasłony i deski. Również liczba czterech przykryć Przybytku (Iniane, wełniane, ze skór baranich i ze skór dzikiego zwierzęcia) oraz czterech słupów przy wejściu do Miejsca Najświętszego wspiera symbolikę liczby 4. Wyjątkami są: umywalnia, której kształt nie jest co prawda opisany, ale na podstawie opisu „morza” ze świątyni Salomona (1 Król. 7:23) domyślamy się, że była okrągła, oraz złoty świecznik.

Liczba cztery ukazuje harmonię przymiotów Bożych, ukazanych człowiekowi (por. Ezech. 1). Kształt czworokąta, w przypadku ołtarza wzmocnionego czterema rogami (2 Mojż. 27:2), ukazuje potęgę i wspaniałość Boga. Jedyny okrągły sprzęt dziedzińca odlany został z lusterek kobiet służących w Przybytku (2 Mojż. 38:8). Kobieta może być w Biblii symbolem zmysłowości, ciała, w przeciwstawieniu do umysłu, którego symbolem jest mężczyzna. Możliwe, że dlatego właśnie umywalnia była okrągła – kapłan obmywający nogi i ręce pozostawiał w niej ostatnie ślady cielesności i kontaktu z otaczającym światem.

Również złoty świecznik nie zawiera w swych kształtach czworokąta. Znacznie bardziej związany jest on z liczbą siedem, nie pojawiającą się w innych wymiarach Przybytku i jego sprzętów. Woda umywalni, zmywająca ostatki cielesności, jest jakby pozostałością „tego świata”, zaś światło świecznika i jego olej, symbolizujące moc ducha świętego, jest pochodzenia niebiańskiego. Owe dwa żywioły „uśmiercającej” wody i „ożywiającego” ducha wiążą się w symbol chrztu z wody i ducha (Rzym. 6:4).

Przybytek. (Źródło: Photo Drama Stworzenia, 1914).

Materiały

W 2 Mojż. 25:3-7 wymienionych jest piętnaście materi-

ałów potrzebnych do budowy i użytkowania Przybytku. Liczba 15 ma głęboką wymowę symboliczną i powiązać ją można z liczbą imienia Bożego w skróconej formie JaH (hebrajskie liczby 10 + 5), liczbą stopni do świątyni Ezechiela czy też przymiotów miłości wymienionych przez Pawła w 1 Kor. 13 (por. „The Herald” 6/04 p.7 „Deliverance”).

Najbardziej znane z materiałów są metale: złoto, srebro i miedź, które w znaczeniu alegorycznym odpowiadają boskiej, duchowej i ludzkiej naturze. W znaczeniu omawianej tutaj symboliki duchowej rzeczywistości mogą one mieć odpowiednio znaczenie dorobku moralnego (złoto), intelektualnego (srebro) i organizacyjnego (miedź). Do budowy Przybytku zużyto najwięcej srebra. Łączna waga złota i miedzi była mniejsza niż waga srebra (2 Mojż. 38:24). Cały Przybytek stał na srebrnych podstawkach, a zasłony ogrodzenia wisiały na srebrnych haczykach. Pokazuje to, jak ważne w konstrukcji naszego duchowego kontaktu z Bogiem jest intelektualne poznanie Boga – Prawda. Jednak w miejscu najświętszego kontaktu z Bogiem wszystko zrobione było ze złota.

Dlatego, że to dorobek moralny, choć zbudowany w oparciu o Prawdę, tak naprawdę decyduje o świętości naszego mieszkania z Bogiem. Większość sprzętów i konstrukcji Świątynicy było wykonanych właściwie z drewna powleczonego złotem. Drewno, jako rozwinięta forma trawy, jest materiałem nietrwałym, łatwopalnym i symbolizuje nietrwałość człowieczeństwa, które nadaje się do konstrukcji Przybytku tylko po uszlachetnieniu go złotem dorobku moralnego. Również ołtarz miedziany wykonany był z drewna. Zaś miedź dorobku organizacyjnego, widoczna na dziedzińcu, tam gdzie duchowo spotykają się wszyscy wierzący, nadawała mu połysk i trwałość. Miedź poza dziedzińcem użyta została jeszcze tylko na podstawki do pięciu słupów przy wejściu do Miejsca Świętego oraz do wykonania haczyków spajających zewnętrzne okrycie Przybytku. Ukazuje to, że formy organizacyjne, spajające naszą społeczność, potrzebne są tylko od strony zewnętrznej, ludzkiej. Wewnątrz liczy się tylko złoto miłości. Tam gdzie jest miłość, tam nie potrzebne są organizacyjne „podpórki”.

Pozostałe materiały konstrukcyjne to sukna: fi oletowe, czerwone, karmazynowe oraz białe (len i kozia wełna), skóry: baranie (farbowane na czerwono) oraz z jakiegoś dzikiego zwierzęcia (borsuka lub delfi na) oraz kamienie szlachetne. Symboliczne znaczenie tych materiałów najlepiej wyjaśnia się poprzez kolory.

Oprócz materiałów konstrukcyjnych, wśród 15 darów wymienione są także oliwa oraz kadzidło – substancje konieczne do użytkowania Przybytku. Obrazują one moc ducha świętego – sposób oddziaływania Boga na człowieka – oraz modlitwę, czyli łączność człowieka z

Bogiem, wyrażona w słowach, uczuciach oraz postawie.

Kolory

Dominującym kolorem w Przybytku była biel, zarówno wśród sukien, jak i metali (srebro). Kolor biały zawiera w sobie wszystkie inne kolory, jest to barwa ożywczego światła słonecznego. Biel jest symbolem czystości, niewinności, sprawiedliwości (Izaj. 1:18; Obj. 19:8), ale także, poprzez srebrny kolor włosów – starości i dostojności (Dan. 7:9). Kolor czerwony – barwa krwi – jest symbolem życia. Jako karmazyn jest także symbolem grzechu (Izaj. 1:18), nieodłącznie związanego z upadłym życiem człowieka. Kolor niebieski, kolor nieba, jest symbolem duchowych elementów w życiu człowieka. Fiolet to mieszanie elementu życia ziemskiego, związanego z grzechem, z elementami nieba. Pokonany grzech stanowi twórczy element konstrukcji kościoła, który dzięki temu może być miłosiernym współkapłanem. Również czerwony kolor miedzi nosi w sobie zarówno cechy życia ludzkiego, jak i grzechu. Miedź na obicie ołtarza całopaleń pochodziła z kadzielnic roty Korego (4 Mojż. 16:38).

Kierunki geograficzne

Oś przybytku przebiegała ze wschodu na zachód. Gdy człowiek został wygnany z raju, Pan Bóg postawił na wschód od Edenu dwóch aniołów strzegących drogi powrotu do drzewa żywota (1 Mojż. 3:24). Oznacza to, że Eden położony był na wschodzie (1 Mojż. 2:8), jego brama znajdowała się po wschodniej stronie, a człowiek wygnany na wschód wracać musiał do Boga ze wschodu na zachód. Droga ofiary z obozu do Przybytku była drogą powrotu do bramy raju, strzeżonej przez dwóch cherubinów, zobrazowanych przez złote figury na skrzyni przymierza oraz hafty na zasłonach. Odpowiada to także hebrajskiemu znaczeniu słowa „Kedem” (Strong #6924), które z jednej strony oznacza wschód, a z drugiej początek, przeszłość, starożytność (por. Mich. 5:2).

Oś północ-południe ukazuje dwoistość struktury materialnego świata. Każdej wartości odpowiada jej przeciwieństwo. Owa jedność przeciwieństw znajduje odzwierciedlenie w Przybytku w świeczniku stojącym po stronie południowej i stole ustawionym po stronie północnej. Stół dostarcza materialnego pokarmu, a świecznik niematerialnego światła. Obydwa elementy są niezbędne do życia, ale mają całkowicie odmienną strukturę. Również dwa cheruby na ubłagalni mogą sugerować znaczenie pewnej jedności przeciwieństw. Postawie Szatana przeciwstawiona jest postawa Jezusa (Filip. 2:6), śmierci Adama – zmartwychwstanie Syna Człowieczego (hebr. Ben-Adam). Wedle tradycyjnej starożytnej interpretacji kierunków, człowiek stoi nogami na północy, a głową wskazuje południe, a kierunki te wiążą się także z kolorami: czerwony odpowiada północy, a następnie

zgodnie z kolorami spektrum: żółty – wschodowi, zielony – południu, niebieski – zachodowi. Oznacza to że na osi północ-południe położone są dwa najbardziej przeciwne kolory – czerwony i zielony, które wzajemnie znoszą się do czarnego.

Liczby

Liczby to najobszerniejszy dział symboliki Przybytku. Najczęściej występującymi liczbami w wymiarach Przybytku są 3 i 5 oraz ich pochodne (30, 50, 15, 9, 25 itp.). Liczba 4 jest również mocno reprezentowana, ale raczej poprzez czworokątne kształty niż przez liczby jako takie. Przybytek miał wymiary 30 na 10 łokci. Dziedziniec – 50 na 100. Okalało go ogrodzenie powieszzone na słupach stawianych co 5 łokci. Ołtarz miedziany miał wymiary 5 x 5 x 3. Deska do konstrukcji Przybytku o wymiarach 10 x 1,5 x 0,5 miała boczną powierzchnię 15 łokci kwadratowych. Deski te spojone były trzema grupami drągów, po pięć drągów każda, razem 15 drągów. Zastona do Miejsca Świętego zawieszona była na 5 słupach. Dziedziniec podzielony był na dwa kwadraty o powierzchni 50 x 50 łokci. Na jednym stał Przybytek w proporcjonalnej odległości 20 łokci od każdego boku, a na drugiej stała umywalnia oraz ołtarz o wymiarach górnej płyty 5 x 5. Powierzchnia bocznej ściany ołtarza miedzianego wynosiła $5 \times 3 = 15$ łokci kwadratowych. Również w wymiarach sprzętów Świątynicy widać liczby pochodne od 3 i 5. Arka miała wymiary 1,5 x 1,5 x 2,5, gdzie 1,5 to połowa 3, a 2,5 to połowa 5. Stół miał wymiary 2 x 1 x 1,5, co daje łączną objętość 3 łokci sześciennych.

Liczba 3 wiąże się z wiecznością i z czasem w ogólności. Wieczność Boga określa Biblia przy użyciu trzech czasów: „Ten który był, który jest i który przychodzi”, czyli, który będzie (Obj. 4: 8). Podział na trzy oznacza całkowity, wieczny rozpad (Obj. 16:18). Liczba 5 to liczba opisująca doskonałość ludzkiej natury. Człowiek ma pięć „zakończeń” (głowa, dwie ręce i dwie nogi), zgina się na pięć części (głowa, tułów, nogi do kolan, nogi do kostek i stopy), ma pięć zmysłów, którymi rozpoznaje świat, ma po pięć palców u każdej kończyny. Jest symetryczny, dlatego liczba 5 rozwija się do 10, na przykład w przypadku liczby palców. Tak więc Przybytek w swych wymiarach ukazuje wieczność Bożego czasu (liczba 3) w odniesieniu do doskonałości życia ludzkiego (liczba 5). W wymiarach Przybytku występuje wiele ciekawych zależności. Wewnętrzne wymiary Miejsca Świętego wynosiły 9 x 9 łokci.^[1] Objętość tego pomieszczenia o wysokości 10 łokci wynosiła zatem 810 łokci sześciennych. Objętość skrzyni przymierza o

wymiarach 1,5 x 1,5 x 2,5 wynosiła 5,625. Owa dziwna liczba mieści się w 810 dokładnie 144 razy. Jeśli skorzystamy z tym całkowitą boczną powierzchnię złotych desek Przybytku – 1000 łokci kwadratowych ($10 \times 30 + 10 \times 30 + 10 \times 10$), to w połączeniu otrzymujemy znaną z Objawienia liczbę. Miejsce Najświętsze otaczały 22 deski. Na ramionach świecznika znajdowały się 22 gałki. Jest to liczba liter hebrajskiego alfabetu, języka, w którym przekazane zostało Boże poselstwo dla człowieka. Dwa określone wymiarami sprzęty Miejsca Świętego mają łączną objętość 5 łokci sześciennych ($2 \times 1 \times 1,5 + 1 \times 1 \times 2$), która mieści się w objętości Miejsca Świętego – 1800 łokci sześciennych ($9 \times 10 \times 20$) dokładnie 360 razy. To tak jakby usługa modlitwy oraz spożywania Słowa Bożego winna mieć swoje miejsce w każdym dniu roku. Cały Przybytek spojony był 15 drągami. Miłość w ujęciu apostoła Pawła ma 15 cech (1 Kor. 13:4-7). To miłość oraz świętość spajają Przybytek w jedną całość. Liczba piętnaście pojawia się również w położeniu skrzyni przymierza, która stała na wysokości 15. słupka ogrodzenia dziedzińca. Zastona wiodąca do Miejsca Świętego powieszona była na 5 słupach o miedzianych podstawkach, co obrazuje Kościół w ludzkiej naturze. Zastona do Miejsca Najświętszego wisiała na 4 słupach, co ukazuje boską naturę Kościoła zbudowanego na srebrnych podstawkach mądrości Chrystusa (1 Kor. 1:30). Przybytek okryty był zastoną z koziej wełny o łącznej powierzchni 1260 łokci kwadratowych (11 zasłon 30×4 łokcie, ale jedna złożona w pół, co daje łączne wymiary 30 na 42 łokcie). Przypomina to proctwo o dwóch świadkach, prorokujących w worach przez 1260 dni (Obj. 11: 3). Ołtarz na dziedzińcu wznosił się na wysokość 3 łokci. Jeśli uświadomimy sobie do tego wymiary dziedzińca 100 x 50, to przypomina nam to liczbę ryb w czasie połowu na jeziorze Genezaret – 153 (Jan 21:11). Zaś do samych wymiarów dziedzińca nawiązał Pan Jezus w czasie cudu rozmnożenia chleba, gdy usadził 5000 ludzi w 100 rzędach po 50 osób (Mar. 14:1)

Z tych kilku przykładów widać, jak ogromny i interesujący materiał symboliczny kryje się w liczbach określających konstrukcję Przybytku. Widać w nim nie tylko charakter Bożych poczynañ względem człowieka, ale także cechy doskonałego człowieczeństwa, co pozwala nam lepiej zrozumieć zarówno Boga, jak i samego siebie. Nade wszystko zaś rozważając cudowną głębię symbolicznej konstrukcji Przybytku, wzmaga się w nas uwielbienie dla Boga, cudownego Architekta naszego zbawienia.

Daniel KaletaPiotr Krajcer

Przypisy:

¹ Są dwie zasadnicze koncepcje ustawienia 8 desek zachodniej ściany Przybytku. Wedle jednej stały one w jednym szeregu, dając w sumie 12

łokci długości. Wtedy grubość deski musiałaby wynosić 1 łokieć, by postawione w poprzek deski ścian bocznych ustaliły wewnętrzną szerokość Przybytku na 10 łokci. Jednak deska o grubości 1 łokcia byłaby ogromnie ciężka i niepraktyczna do transportu. Druga koncepcja, do której przychylają się autorzy tego opracowania, mówi, że sześć desek ustawionych było w jednym rzędzie, określając wewnętrzną szerokość Przybytku na 9 łokci, zaś dwie pozostałe deski stały w narożnikach wzmacniając konstrukcję i określając wewnętrzną długość Miejsca Najświętszego także na 9 łokci. Wedle tej koncepcji deski miałyby 0,5 łokcia grubości, określając w ten sposób zewnętrzną szerokość Przybytku na 10 łokci, co potwierdza szerokość zewnętrznego okrycia - 30 łokci, które okrywałoby wtedy dokładnie cały Przybytek.